

Participatie rapport

Zonnepark Lanakerveld

29 januari 2021

Inhoudsopgave

1	Introductie	3
2	Participatie tijdens de ontwerpfase	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Stakeholderanalyse	4
2.3	Overleg met inwoners van aangrenzende wijken	4
2.4	Overleg met overige inwoners van Gemeente Maastricht	5
2.5	Overleg met Gemeente Maastricht	6
2.6	Overleg met Buurtraad Oud-Caberg en Buurtnetwerk Veer Zien Malberg	6
2.7	Overleg met IVN Maastricht	7
2.8	Overleg met andere belangenorganisaties	7
2.9	Overleg met CNME	8
2.10	Overleg met Gemeente Lanaken	8
3	Participatie tijdens de operationele fase	9
3.1	Postcoderoos	9
3.2	Terugkopen van eigen geproduceerde stroom	9
3.3	Financiële participatie door uitgifte van zon-obligaties	9
3.4	Omgevingsfonds	10
3.5	Actieve participatie: onderhoud en beheer	10
4	Bijlagen	12
4.1	Verslag informatiesessies 2 september 2020	12
4.2	Verslag webinar 10 december 2020	14

1 Introductie

Sunvest Ontwikkeling B.V. (hierna Sunvest) is in afstemming met een aantal partijen bezig met de ontwikkeling van een zonnepark op een perceel op het Lanakerveld. Gemeente Maastricht heeft de aanbesteding voor de ontwikkeling, bouw en operatie van een zonnepark op het Lanakerveld gegund aan Sunvest in 2020.

In dit document beschrijven we hoe er door Sunvest invulling is gegeven aan lokale participatie bij de planvorming tot dusver, evenals bij de toekomstige realisatie van het zonnepark. Daarbij splitsen we de lokale participatie op in twee fases: de ontwerpfase en de operationele fase die ingaat zodra het zonnepark gebouwd is.

Participatie tijdens de ontwerpfase richtte zich met name op inspraak en betrokkenheid bij belangrijke aspecten van het project, zoals het ontwerp van het zonnepark, de landschappelijke inpassing van het zonnepark, en de inrichting van het terrein voor recreatie, ecologie en natuur.

Participatie tijdens de operationele fase zal de vorm hebben van financiële participatie. Sunvest doet dit met haar lokale partners “De Eerste Maastrichtse Energie Coöperatie” (EMEC), crowdfunder ZonnePanelenDelen (ZPD) en adviesbureau INNAX. We hebben als doelstelling dat de inwoners en organisaties van de gemeente Maastricht laagdrempelig op zeer diverse wijzen maximaal financieel kunnen participeren in onze Zonneweide. Bij het aanbieden van de participatiemogelijkheden willen we een zo groot mogelijk deel van de inwoners en organisaties bereiken. Via verschillende platformen stelt Sunvest totaal tot wel 8 miljoen euro (gelijk aan ongeveer 8 ha. zonnepark) open aan financiële participatie voor inwoners van de gemeente Maastricht met een instapdrempel van slechts € 25,-. Tenslotte stelt Sunvest ook een omgevingsfonds ter beschikking om de lokale bevolking te laten profiteren van de zonneweide.

Het onderliggende document presenteert de uitgangspunten van het participatietraject van het zonnepark.

2 Participatie tijdens de ontwerpfase

2.1 Inleiding

In de ontwerpfase komt via verschillende rondes een definitief ontwerp tot stand. Het begint met een ruw idee op basis van het terrein, de ervaring van Sunvest en de betrokken adviesbureaus. Vervolgens wordt meermaals gepraat met overheden, belangenorganisaties en omwonenden en zo ontstaat een definitief ontwerp. Hieronder is meer in detail uitgewerkt wat we reeds hebben gedaan en nog gaan doen op het gebied van participatie.

2.2 Stakeholderanalyse

Verschillende doelgroepen zijn op verschillende wijzen betrokken bij de realisatie van het initiatief. Een stakeholdersanalyse maakt duidelijk welke doelgroepen er zijn en wat de belangen zijn. In de benadering van die doelgroepen dient ook rekening te worden gehouden met de wijze van communicatie: in hoeverre is de doelgroep bekend met het onderwerp?

Uit de stakeholderanalyse van Sunvest zijn de volgende doelgroepen naar voren gekomen:

1. Gemeente Maastricht als concessieverlener
2. Inwoners van de wijken Oud-Caberg en Malberg
3. Buurtraad Oud-Caberg en Buurtnetwerk Veer Zien Malberg
4. Gemeente Lanaken (België) via Bureau Omgeving
5. CNME
6. Waterschap Limburg
7. IVN Maastricht
8. Limburgse Land- en Tuinbouw Bond
9. Limburgs Landschap
10. EMEC

Dit overzicht van stakeholders is tot stand gekomen na overleg met Gemeente Maastricht.

Het dichtstbijzijnde huis bevindt zich op ca. 200 m van het plangebied maar het zicht op het plangebied wordt onderbroken door een tussengelegen spoorlijn. Het dichtstbijzijnde huis met rechtstreeks zicht op het plangebied bevindt zich op ca. 350 m en betreft vermoedelijk een landbouwbedrijf. Sunvest beschouwt deze afstand als relatief groot en heeft daarom gekozen voor een communicatiestrategie waarin Oud-Caberg en Malberg als één geheel benaderd werden.

2.3 Overleg met inwoners van aangrenzende wijken

Tussen maart 2016 en december 2018 heeft Gemeente Maastricht de ontwikkeling van zonnepark Lanakerveld voorbereid. In deze periode is de Gemeente met omwonenden in gesprek gegaan waardoor diverse wensen op het gebied van landschappelijke inpassing en participatiemogelijkheden reeds bekend waren bij aanvang van de ontwikkeling van zonnepark Lanakerveld door Sunvest. Dit staat beschreven in Raadsvoorstel 98-2018 d.d. 11 december 2018.

Na het winnen van de aanbesteding in april 2020 is in enkele krantenartikelen aandacht geschonken aan de komst van het zonnepark en de verdere ontwikkeling door Sunvest. Op 17 juli 2020 heeft Sunvest een email ontvangen van een inwoner van één van de aangrenzende wijken van het

Lanakerveld waarin diverse punten worden genoemd waarom het zonnepark 'er niet mag komen'. Hieronder worden genoemd de status als natuurgebied, de wijziging van het landschap, de afwezigheid van inspraak en de strijdigheid met o.a. het bestemmingsplan de Nationale Omgevingsvisie. Hierop is twee werkdagen later door Sunvest onder andere geantwoord dat in de ontwikkeling van het zonnepark nog verdere aandacht zal worden gegeven aan de landschappelijke inpassing, ecologie, participatie en de relevante procedures en regelgeving. Vervolgens ontving Sunvest hierop een reactie waarin naar inschatting van Sunvest geen nieuwe argumenten of mogelijke verbeteringen voor het zonnepark naar voren zijn gekomen. Op deze mail is door Sunvest niet gereageerd.

Op woensdag 2 september heeft Sunvest twee informatiesessies georganiseerd voor de inwoners van Maastricht. De eerste sessie startte om 15:00 uur en de tweede sessie om 19:00 uur. Er is gekozen voor twee sessies om enerzijds de drukte te spreiden gezien de coronamaatregelen en anderzijds om mensen de gelegenheid te geven te kiezen voor een tijd die het beste uitkomt. Hiervoor zijn uitnodigingen verspreid via o.a. huis-aan-huisbrieven verspreid aan alle 3710 huishoudens in Malberg en Oud-Caberg, wijkblad de Ruwaard, de website van EMEC en sociale media. In de uitnodiging is men gevraagd om zichzelf aan te melden voor de informatiesessies via de website vanwege de coronamaatregelen. Ook kon telefonisch contact worden opgenomen.

De informatiesessies werden gehouden in wijkcentrum Het Ruweel en er waren zes stands met posters op A0 formaat waar bezoekers in gesprek konden gaan met een expert. Voorafgaand aan de informatiesessies heeft Sunvest op 27 augustus de posters op haar website geplaatst en op de website is men uitgenodigd om via email commentaar te leveren. Tijdens de informatiesessies zijn enquêtes uitgedeeld die door 24 bezoekers zijn ingevuld. De informatiesessies zijn bezocht door 26 personen. De sessies zijn ook bezocht door enkele mensen die zich niet vooraf hadden aangemeld. Na afloop van de informatiesessies is een verslag gemaakt. Deze is per email opgestuurd aan de bezoekers en op de website van Sunvest geplaatst. Hierop is geen commentaar gekomen.

Naar aanleiding van de informatiesessies heeft Sunvest het ontwerp op de volgende punten aangepast:

- Het zonnepark zal water laten afstromen richting de bosstrook bij veld 1b en 1c (ten zuidwesten van de Van Akenweg) omdat deze een tekort aan water heeft zodat de strook robuuster wordt
- Het holle pad krijgt een ecologische functie
- Het zonnepark krijgt een sobere uitstraling zonder rustplaatsen en attracties

Ook werd positief gereageerd op het aanbieden van lespakketten, bezoeken van het gebied met leerlingen uit aangrenzende wijken en plaatsen van informatieborden over de archeologische waarde van het gebied. Dit zal verder worden uitgewerkt door Sunvest medio 2021.

Vanwege de coronamaatregelen was het niet mogelijk om een tweede inloopavond te organiseren om nogmaals omwonenden in de gelegenheid te stellen mee te denken over het ontwerp. In plaats daarvan is een webinar opgezet, deze wordt besproken in de volgende paragraaf.

2.4 Overleg met overige inwoners van Gemeente Maastricht

Op donderdag 10 december heeft Sunvest een webinar georganiseerd voor de inwoners van Maastricht. Er zijn digitale uitnodigingen verspreid via o.a. buurtnetwerken (Malberg en Oud-Caberg), de website en sociale media van EMEC, Sunvest, Thuis in Maastricht, CNME en Gemeente Maastricht. In de uitnodiging stond vermeld dat men de webinar kon volgen zonder zich aan te

melden, en indien gewenst kon men zichzelf aan melden via de website om een reminder te ontvangen. De website waar de webinar te volgen was stond vermeld in de uitnodiging.

Tijdens de informatiesessie hebben twee projectontwikkelaars en twee experts een presentatie gegeven over de huidige ontwikkelingen van het project. De volgende onderwerpen zijn gepresenteerd:

- Landschappelijke inpassing
- Impressie en educatie
- Financiële participatie

Verder waren er 7 experts aanwezig in de chat om vragen van het publiek te beantwoorden. Vragen konden enkel via de chatbox gesteld worden. De vragen werden door de experts via de chat beantwoord en zijn ook besproken tijdens het live event door de presentator. De experts waren afkomstig van de volgende partijen:

- EMEC (financiële participatie en omgevingsfonds)
- Haver Droeze (landschap en ecologie)
- Gemeente Maastricht (gemeentelijk beleid)
- CNME (educatie en archeologie)
- Sunvest (techniek en algemeen)

Er waren 35 deelnemers aanwezig tijdens de webinar. Via de website hadden 17 personen zich van tevoren aangemeld. Sunvest heeft tijdens of na de webinar geen nieuwe wensen of mogelijke verbeteringen ontvangen waardoor het plan niet is gewijzigd.

2.5 Overleg met Gemeente Maastricht

Als concessieverlener wordt Gemeente Maastricht regelmatig geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkeling van het zonnepark. Daarnaast informeert Gemeente Maastricht Sunvest continu over nieuwe inzichten en ontwikkelingen rondom het zonnepark. Hierover is in de periode vanaf 20 mei elke twee weken een overleg geweest tussen de projectleider van Sunvest en van Gemeente Maastricht waarbij onregelmatig ook andere betrokken aanschoven.

Daarnaast is Gemeente Maastricht verantwoordelijk voor de aanleg van een natuurzone ten zuidoosten van het zuidwestelijke deel van het zonnepark (veld 1b en 1c). Sunvest en Gemeente Maastricht hebben meermaals contact gehad om beide landschapsplannen op elkaar af te stemmen. Omdat de natuurzone aangelegd door Gemeente Maastricht echter ruimte laat voor doorkijkjes en omdat Gemeente Maastricht als concessieverlener vereist dat het zonnepark niet zichtbaar is van buiten heeft Sunvest alsnog een blijvend groene bedekking aangebracht. Medio 2021 zal verder overleg plaatsvinden om beide plannen meer op elkaar af te stemmen.

2.6 Overleg met Buurtraad Oud-Caberg en Buurtnetwerk Veer Zien Malberg

Nog vóór de toekenning van de concessie aan Sunvest zijn Sunvest en EMEC samen in gesprek gegaan met wijkcentrum De Luipe, buurtraad Oud-Caberg en Buurtnetwerk Veer Zien Malberg over de ontwikkeling van de zonneweide. Uit deze gesprekken bleek dat de planontwikkelingen (industrieterrein, windmolenpark en zonnepark) in de buurt een lange historie hebben en dat daar ook enige weerstand tegen is geweest. Naar aanleiding van deze gesprekken is Sunvest verder gegaan met het toevoegen van educatieve elementen en de omgevingscommunicatie.

In het wijkblad van Malberg De Ruwaard is daarnaast meerdere keren aandacht besteedt aan de komst van het zonnepark. Ook zijn de buurtraden enkele keren informeel geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkeling via EMEC en hebben vertegenwoordigers van beide buurtraden de informatiesessies op 2 september 2020 bezocht. Medio 2021 zullen Buurtraad Oud-Caberg, Buurtnetwerk Veer Zien Malberg, EMEC en Sunvest verdere afspraken maken over het beheer van het omgevingsfonds.

2.7 Overleg met IVN Maastricht

Op 21 december 2020 heeft Sunvest met IVN Maastricht gesproken. De vertegenwoordiger van IVN Maastricht gaf aan ook aanwezig te zijn geweest bij de informatiesessies van 2 september 2020 en te hebben gesproken met de aanwezige landschapsarchitect van Sunvest. Tijdens het gesprek werden de volgende suggesties gegeven:

- Bomenrij langs fietspad zou versterkt kunnen worden door verschillende bomen te planten. Hieraan kan een educatief element toegevoegd worden met informatieborden of een lespakket. IVN kan hierin met een interne bomenexpert een voorstel doen
- Tussen zonnepanelen zijn zichtlijnen gepland en dan zou je daar halfronde bankjes kunnen zetten met uitzicht over de zichtlijnen. Sunvest benoemt dat diverse aanwezigen op de informatiesessies in september hebben aangegeven een sobere uitstraling zonder bankjes te wensen
- Er zou een *tiny forest* aangeplant kunnen worden in samenwerking met een school. Een tiny forest is dichtbegroeid en groeit sneller dan normaal. Als locaties worden besproken: de archeologische kamer (beperkt omdat grondroering dieper dan 40cm niet is toegestaan) en het toegangspad naar de archeologische kamer. Eventueel zouden de fruitbomen aan het begin van het pad kunnen worden geplaatst
- Een uitkijktoren over het Zouwdal. Sunvest benoemt dat dit strijdig kan zijn met de gewenste sobere uitstraling

Naar aanleiding hiervan heeft IVN Maastricht op uitnodiging van Sunvest een lijst met 14 boom- en struiksoorten voorgesteld welke Sunvest zoveel mogelijk heeft meegenomen in het plan. Ook zal Sunvest met lokale scholen in gesprek gaan om te kijken of er interesse is voor de gezamenlijke aanleg van tiny forests en, indien mogelijk, dit concept toepassen in delen van de voor landschap gereserveerde ruimte in het zonnepark.

Ook geeft IVN Maastricht in het gesprek diverse suggesties voor educatieve elementen bij het zonnepark en wordt genoemd dat de IVN werkgroep Natuurbeheer kan helpen bij het beheer van fruitbomen. Dit zal in een volgende fase worden meegenomen.

2.8 Overleg met andere belangenorganisaties

Sunvest heeft Limburgs Landschap en Limburgse Land- en Tuinbouw Bond (LLTB) op 2 december 2020 per email uitgenodigd om mee te denken over het ontwerp. In reactie gaf Limburgs Landschap aan te bedanken omdat zij geen ervaring hebben met de inpassing van zonneparken in het landschap. Van LLTB heeft Sunvest geen reactie ontvangen, ondanks een herinnering op 19 december 2020.

2.9 Overleg met CNME

Het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) in Maastricht houdt zich op diverse manieren bezig met de natuur in en rondom Maastricht. Educatie en ecologie zijn hierin belangrijke componenten. Zo is het CNME betrokken bij het ecologisch beheer van het Zouwdal, een gebied wat grenst aan het plangebied van het zonnepark.

Om het plan zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de lokale ontwikkelingen is ervoor gekozen om CNME te contracteren voor ecologisch advies. Hiervoor is nauw samengewerkt met de aangestelde landschapsarchitect. Dit heeft geleid tot een ecologisch ontwerp welke is verwerkt in het landschapsplan waarin bijvoorbeeld voorzieningen zijn opgenomen voor de muurhagedis.

Daarnaast is CNME betrokken bij het ontwikkelen van educatieve mogelijkheden rondom het zonnepark. Hiervoor is een concept opgeleverd wat medio 2021 verder zal worden uitgewerkt. CNME heeft hiervoor reeds met diverse partijen overlegd en in de webinar van 10 december 2020 zijn mensen expliciet uitgenodigd om in contact te treden.

2.10 Overleg met Gemeente Lanaken

Gemeente Lanaken en Gemeente Maastricht ontwikkelen gezamenlijk een natuurzone gelegen tussen het noordoostelijke deel van het zonnepark (bij veld 1a) en het industriegebied gelegen aan Belgische zijde van de grens. De partijen hebben Bureau Omgeving aangesteld om hiervoor het landschapsonderzoek te maken. Er is meerdere keren overleg geweest tussen Sunvest, Gemeente Maastricht en Bureau Omgeving over een optimale inpassing van het plangebied en de grensstrook. Dit heeft ertoe geleid dat het zonnepark gebruik zal maken van de onderhoudswegen die worden aangelegd in deze grenszone, waardoor in het plangebied meer ruimte ontstaat voor de opwek van zonnestroom. De ontwikkeling van de grenszone zorgt er ook voor dat het achtergelegen industriegebied uit het zicht zal worden genomen voor de aanliggende Maastrichtse woonwijken.

3 Participatie tijdens de operationele fase

Naast participatie in de ontwerpfase van het project, wil Sunvest omwonenden en belanghebbenden ook de mogelijkheid geven om te profiteren van het zonnepark tijdens de operationele fase. Daarvoor zal Sunvest intensief samenwerken met EMEC, INNAX en Zonnepanelendelen. De platformen die Sunvest gebruikt zijn de volgende:

1. Postcoderoosproject(en) via het opzetten van zonnecoöperaties
2. Terugkopen van eigen geproduceerde stroom
3. Financiële participatie door uitgifte van zon-obligaties
4. Omgevingsfonds

Daarnaast wil Sunvest de omgeving betrekken bij onderhoud en beheer van het zonnepark en zal nog een educatieprogramma worden opgesteld.

3.1 Postcoderoos

Sunvest, EMEC en INNAX zijn van plan om in samenwerking een deel van het zonnepark open te stellen als postcoderoosproject. De postcoderoosregeling (Subsidieregeling coöperatieve energieopwekking) stimuleert consumenten om in coöperatief verband hernieuwbare elektriciteit op te wekken. De consumenten moeten in een postcodegebied wonen dat grenst aan de plek waar de duurzame energie wordt opgewekt.

Dit resulteert in een lagere energierekening waardoor inwoners die lid worden van de energiecoöperatie ook financieel profijt kunnen hebben van de komst van het zonnepark. EMEC onderzoekt ook de mogelijkheden om de inwoners met een kleinere beurs ook mee te laten profiteren door het vereiste investeringsbedrag voor te financieren.

EMEC en INNAX zullen in de komende periode de participatiemogelijkheden onder de aandacht van de lokale bevolking brengen. Er zal deze periode op verschillende manieren gecommuniceerd worden waarbij EMEC zich zal richten op burgers en INNAX zich zal richten op MKB, instellingen en commerciële huurders.

3.2 Terugkopen van eigen geproduceerde stroom

Sunvest, EMEC en INNAX bekijken de mogelijkheden van het terugkopen van eigen geproduceerde stroom. Door het administratief koppelen van de opgewekte kWh van de eigen panelen, kan een afnemer haar eigen stroom met voordeel van 0.01 EUR/kWh kopen. De minimale looptijd is gelijk aan de postcoderoosregeling, zijnde 15 jaar. Het terugkopen van de zonnestroom van eigen panelen maakt het mogelijk dat men thuis - en op het werk – actief CO2 gaat reduceren met de lokaal geproduceerde groene energie van de zonneweide.

3.3 Financiële participatie door uitgifte van zon-obligaties

Een deel van de financiering van de zonneweide wordt opgehaald via de uitgifte van zogenaamde zonobligaties of 'ZonneDelen' verzorgd door ZonnepanelenDelen. De verwachting is dat hiermee voor een waarde van 1 miljoen euro aan obligaties in Maastricht wordt opgehaald.

ZonnepanelenDelen is een uniek crowdfundingplatform waarop particulieren via zogenaamde “ZonObligaties” kunnen investeren in collectieve zonne-energieprojecten. Particulieren kopen een stukje zonnepaneel waarbij jaarlijks rendement uitgekeerd wordt op basis van de productie van het zonne-energieproject, hetzelfde principe als wanneer je zonnepanelen op je eigen dak hebt. Dit biedt mensen zonder eigen dak tóch de mogelijkheid te investeren in zonnepanelen. ZonnepanelenDelen werkt sinds mei 2018 onder een formele licentie en toezicht van de AFM en de DNB. Zij is al verschillende keren onderscheiden voor hun innovatieve platform, o.a. met de United Nations Climate Change Award en de prestigieuze Red Dot Award in de categorie “Communication Design”.

Deelnemers investeren in een ZonObligatie met de volgende kenmerken:

- Looptijd 15 jaar met lineaire aflossing (1/15e per jaar)
- Basis rendement 3,5% /jaar dat kan oplopen tot 6,0% /jaar

De aanbidding van ZonObligaties zal in een heldere en eenduidige aanbidding staan op de projectwebsite van ZonnepanelenDelen. Hierop zal een Informatie Memorandum beschikbaar zijn waarin deelnemers tot in detail worden geïnformeerd over het project, de verwachte inkomsten en risico's. Investerings zullen worden gestort op een stichting derdengeldenrekening van Buckaroo, dat onder toezicht staat van De Nederlandse Bank.

Gedurende de looptijd van de lening (15 jaar) kunnen deelnemers hun eigen investering en rendement volgen via de speciaal door ZPD ontwikkelde ‘ZonneDelen app’. Hier is de persoonlijke productie live te volgen. Ook kunnen deelnemers inloggen op hun eigen ‘mijnstroom’ dashboard waar ze naast inzicht in de productie, de eigen slimme meter thuis kunnen koppelen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld zien wat zij thuis verbruiken.

3.4 Omgevingsfonds

Sunvest vindt het belangrijk om naast de financiële participatiemogelijkheden ook een maatschappelijke bijdrage te leveren aan de regio. Daarom zal Sunvest een omgevingsfonds opzetten en hiermee een proactieve bijdrage leveren aan lokale maatschappelijk organisaties. Samen met energiecoöperatie EMEC, Buurtraad Oud-Caberg en Buurt netwerk Veer Zien Malberg wordt gekeken naar hoe het omgevingsfonds de komende jaren moet worden ingevuld. Dit omgevingsfonds zal worden gevuld met EUR 0.25 per opgewekte MWh. Bij een verwachte jaarproductie van ca. 53,000 MWh geeft dit een opbrengst van 13,250 EUR/jaar.

3.5 Actieve participatie: onderhoud en beheer

Het park staat er voor 25 jaar. Dat betekent dat het ook 25 jaar lang moet blijven functioneren en onderhouden moet worden. Om dat voor elkaar te krijgen werken we samen of onderzoeken we de samenwerking met een aantal partijen. Uitgangspunt daarbij is dat we graag willen dat dit lokale partijen zijn en dat we samen willen werken met partijen die voor mensen de afstand tot de arbeidsmarkt willen verkleinen. Taken die we voor ogen hebben:

- Aanleg en onderhoud van hagen, planten en bomen
- Inzaaien en maaien van het grasland. Eventueel kunnen schapen gehouden worden op het veld
- Onderhoud van de voorzieningen met een ecologische functie

In een eerste verkenning is destijds bij het indienen van ons voorstel gesproken met lokale partijen die een rol zouden kunnen spelen tijdens de onderhoud en beheer fase. Zo is gesproken met MTB

Groenvoorziening (hierna: MTB). MTB is een organisatie die werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst heeft en deze in diverse projecten inzet. MTB gaf aan dat ze in dit project konden bijdragen door groenvoorziening aan te planten en nadien ook het groenonderhoud aan de buitenkant van het zonnepark zouden kunnen verzorgen.

Voor de beweiding en het groenonderhoud binnen de hekken van het zonnepark is er gesproken met Raymond Houben. Schapenverzorging Houben is vertrouwd met het begrazen van percelen van derden. Schapenverzorging Houben zou ook aanvullend groenonderhoud zoals snoeiwerk kunnen verrichten op het zonnepark.

CNME heeft het ecologisch ontwerp van het zonnepark opgesteld en CNME kan ook zorgdragen voor het onderhoud hiervan. Daarnaast kan CNME bijdragen aan het educatieprogramma en op diverse manieren de omgeving betrekken bij de natuur zoals het organiseren van een dag waarop vrijwilligers komen snoeien of door een schoolklas te ontvangen.

Als laatste is IVN Maastricht geïdentificeerd als partij die kan helpen met het beheer van de fruitbomen.

In een vervolgtraject zal verder invulling worden gegeven aan de mogelijkheden voor actieve participatie. Hierbij zal zoveel mogelijk worden gewerkt met lokale partijen en zal worden gelet op het ontstaan van mogelijkheden voor educatie en participatie door de inwoners van Maastricht.

3.6 Educatie

Om bij de jongere generatie het draagvlak voor de energietransitie te stimuleren wil Sunvest de aanleg van dit park aangrijpen voor een educatie-programma. Daarvoor hebben Sunvest, EMEC en INNAX samenwerking gezocht met de stichting Schooldakrevolutie. Zij zijn expert in het ontwikkelen en uitrollen van educatie-programma's rondom de energietransitie en de opwekking van zonne-energie. Schooldakrevolutie wil vanuit die expertise graag een bijdrage leveren aan dit plan.

Daarnaast gaat Sunvest een educatief programma inrichten waarbij belangstellenden als scholen uitgenodigd worden het zonnepark te bezoeken. Daarvoor wordt samengewerkt met het CNME (Centrum voor Natuur en Milieu en Educatie). Daarnaast gaan we actief aan de slag met het geven van gastlessen op hogeschool Zuyd en Maastricht University. Hiervoor wordt het lesprogramma van Stichting Schooldakrevolutie gebruikt en specifiek gemaakt voor de zonneweide Lanakerveld. We faciliteren twee gastlessen, per onderwijsinstelling per jaar. Bovendien is het voor studenten mogelijk om deel te nemen in studentenprojecten, gericht op de zonneweide. Zo bieden we mogelijkheden tot afstudeer- en onderzoekstrajecten met betrekking tot de zonneweide. We faciliteren twee studenten-projecten op de zonneweide per jaar.

Het educatieprogramma zal in het vervolgtraject verder worden uitgewerkt. Objecten die op dit moment niet beschreven zijn maar mogelijk wel noodzakelijk zijn voor het educatieprogramma (zoals informatieborden) zullen in een aparte vergunningsaanvraag worden opgenomen.

4 Bijlagen

4.1 Verslag informatiesessies 2 september 2020

Op woensdag 2 september heeft Sunvest twee informatiesessies georganiseerd voor de inwoners van Maastricht. In dit verslag wordt een reflectie gegeven van de meningen van bezoekers aan de informatieavond. Met de reacties van bezoekers gaat Sunvest het plan voor Zonnepark Lanakerveld verder verbeteren binnen de kaders van de concessieovereenkomst met Gemeente Maastricht.

Opzet van de informatiesessies

Hiervoor zijn uitnodigingen verspreid via o.a. huis-aan-huisbrieven verspreid aan alle 3710 huishoudens in Malberg en Oud-Caberg, wijkblad de Ruwaard, de website van EMEC en sociale media. In de uitnodiging is men gevraagd om zichzelf aan te melden voor de informatiesessies via de website. Ook kon telefonisch contact worden opgenomen.

De informatiesessies werden gehouden in wijkcentrum Het Ruweel en er waren zes stands met posters op A0 formaat waar bezoekers in gesprek konden gaan met een expert. Voorafgaand aan de informatiesessies heeft Sunvest op 27 augustus de posters op haar website geplaatst en op de website is men uitgenodigd om via email commentaar te leveren. Tijdens de informatiesessies zijn enquêtes uitgedeeld die door 24 bezoekers zijn ingevuld.

De informatiesessies zijn bezocht door 26 personen. De sessies zijn ook bezocht door enkele mensen die zich niet vooraf hadden aangemeld.

Reacties van bezoekers

Het was een constructieve avond waarbij de bezoekers in ontspannen sfeer met de experts van gedachten konden wisselen. Uit de gesprekken en de enquêtes zijn de volgende zaken naar voren gekomen:

- Het zonnepark en de achterliggende industrie moet niet zichtbaar zijn vanuit de omgeving. Het uitzicht wegnemen op de achterliggende industrie speelt voor drie verschillende gebieden:
 - Allereerst voor het gebied ten noordoosten van de Van Akenweg. Hier is de bestaande beplanting langs het fietspad te laag en te dun voor de bewoners aan de andere kant van het dal. Een hoge en dichte bosstrook langs de grens is beloofd door Gemeente Maastricht. Maar het zonnepark ligt hier nog voor en zal zonder maatregelen niet achter de beplanting langs het fietspad verdwijnen. Over de bosstrook maakt men zich zorgen dat deze te laag wordt uitgevoerd en dat het te lang duurt voordat deze het gewenste effect zal sorteren.
 - In de tweede plaats voor het gebied ten zuidwesten van de Van Akenweg tot de grens van het plangebied. Voor het uitzicht vanuit Malberg waar o.m. een vijflaags woongebouw staat is de strook beplanting ten zuiden van het park, die over de heuvelkam aan de rand van het Zouwdal loopt, maatgevend voor het bereiken van de gewenste afscherming van de industrie aan Belgische zijde van de grens en van het zonnepark. De jonge aanplant hier verdort langzaam door gebrek aan water. Men maakt zich zorgen over de robuustheid.

- In de derde plaats voor het gebied ten zuidwesten van het zonnepark. Dit valt echter buiten ons aandachtsveld.
- Het versterken van het oorspronkelijke karakter van het Zouwdal wordt doorgaans als positief beschouwd. De oorspronkelijke kleinschalige landbouw, de landschappelijke beplantingen die verdwenen zijn, de ontsluiting door zandwegen, de holle wegen, de religieuze elementen, de aanwezigheid van veel archeologische relictten en de relatie met Caberg, waar vroeger boomgaarden waren, worden genoemd. Het park draagt hieraan bij door de keuze voor de maat van de velden, het terugbrengen van beplanting, het versterken van de ecologie, het herstel van de holle weg, het ontwikkelen van akkertjes op de archeologische beschermde kavel en het met educatie bijdragen aan de kennis en de leesbaarheid van het gebied. Opvallend is dat bezoekers aangeven het holle pad zowel toegankelijk voor wandelaars te willen maken als het holle pad in te willen richten voor verschillende diersoorten.
- Een te grote druk door recreatie verandert het karakter van het gebied. Het gebied wordt vooral beleefd door het maken van ommetjes vanuit de aangrenzende wijken en het herkennen van het oude landschap. Een sobere uitstraling zonder rustplaatsen voor fietsers of attracties werd hierom door enkele bezoekers gewenst. Hiermee kan ook het risico op drugshandel en vandalisme worden verminderd, zoals genoemd door enkele bezoekers. Men is wel positief over het verzorgen van lespakketten en het bezoeken van het gebied met groepen leerlingen uit de direct aangrenzende wijken. Bekendheid met dit speciale landschap is een factor in het behoud ervan.
- Borden met informatie langs het zonnepark over de archeologische waarde van het gebied wordt door een meerderheid als een goede toevoeging beschouwd. Sommige bezoekers gaven aan liever geen prominente borden te zien en stelden kleine informatieborden of het gebruik van een app voor.
- Enkele bezoekers stelden vragen over de mogelijke gevolgen van brand op de aangrenzende akkers. Het minimaliseren en adequaat verzekeren van het risico op brand werd gewenst.
- Circa de helft van de bezoekers heeft aangegeven geïnteresseerd zijn in het financieel participeren in het zonnepark door het afnemen van groene stroom of het investeren in zonnepanelen.

Publicatie van dit verslag

Dit verslag is opgesteld door Sunvest met input van de experts die aanwezig waren op de bewonersavond. Het verslag zal per email worden opgestuurd aan de bezoekers van de informatiesessies en op de Sunvest website worden gepubliceerd. Eventuele reacties van bezoekers op de informatieavond op dit verslag zullen worden gebruikt om het verslag te verbeteren.

4.2 Verslag webinar 10 december 2020

Op donderdag 10 december heeft Sunvest een webinar georganiseerd voor de inwoners van Maastricht. In dit verslag wordt een reflectie gegeven van de vragen van bezoekers tijdens de informatieavond.

Opzet van de informatiesessie

De informatiesessie heeft online via Teams plaatsgevonden om ervoor te zorgen dat iedereen toegang tot de informatie zou krijgen ondanks de Corona maatregelen.

Er zijn digitale uitnodigingen verspreid via o.a. buurtnetwerken (Malberg en Oud-Caberg), de website en sociale media van EMEC, Sunvest, Thuis in Maastricht, CNME en Gemeente Maastricht. In de uitnodiging stond vermeld dat men de webinar kon volgen zonder zich aan te melden, en indien gewenst kon men zichzelf aan melden via de website om een reminder te ontvangen. De website waar de webinar te volgen was stond vermeld in de uitnodiging.

Tijdens de informatiesessie hebben twee projectontwikkelaars en twee experts een presentatie gegeven over de huidige ontwikkelingen van het project. De volgende onderwerpen zijn gepresenteerd:

- Landschappelijke inpassing
- Impressie en educatie
- Financiële participatie

Verder waren er 7 experts aanwezig in de chat om vragen van het publiek te beantwoorden. Vragen konden enkel via de chatbox gesteld worden. De vragen werden door de experts via de chat beantwoord en zijn ook besproken tijdens het live event door de presentator. De experts waren afkomstig van de volgende partijen:

- EMEC (financiële participatie en omgevingsfonds)
- Haver Droeze (landschap en ecologie)
- Gemeente Maastricht (gemeentelijk beleid)
- CNME (educatie en archeologie)
- Sunvest (techniek en algemeen)

Er waren 35 deelnemers aanwezig tijdens de webinar. Via de website hadden 17 personen zich van tevoren aangemeld.

Vragen van de deelnemers

Tijdens de presentaties zijn er vragen gesteld door de deelnemers, hieronder staan de vragen met antwoorden van de experts:

- Is het niet goedkoper om op het Belgische net aan te sluiten? Bosscherveld ligt op 4 km.
- Op afstand misschien wel, maar met betrekking tot wetgeving niet. En daar moet zonneweide aan voldoen.
- Het zou mooi zijn als we in de toekomst dit grensoverschrijdend (Europees) zouden kunnen doen.
- Ander aspect is dat de opgewekte stroom voor Maastricht moet zijn en niet voor België.

- Wat is momenteel het idee dat na 25 jaar zal gebeuren? Zonnepanelen hebben gedeelte van hun rendement verloren, maar leveren nog steeds energie of kunnen vervangen worden door nieuwe technologie.
 - De erfpachtovereenkomst eindigt na 25-30 jaar. Afhaneklijk van de toekomstige situatie, zullen er nieuwe plannen voor dit gebied worden gemaakt.
- Hoe zie het met de beveiliging?
 - Ook hier zijn eisen gesteld door gemeente, maar zeker ook de verzekeringsmaatschappij, zoals een afsluitbaar hekwerk en cameratoezicht.
- Er komt als het goed is geen verlichting, graag toezegging.
 - Tussen zonsondergang en zonsopgang mag onder normale werkomstandigheden de zonneweide niet kunstmatig verlicht worden. Dit is een door de gemeente gestelde eis.
- Ik zie toch weinig begroeiing. Als ik vanuit mijn achtertuin (Oud-Caberg) naar België kijk heb ik een ander uitzicht dan aangegeven staat in de tekening. Wat komt er aan begroeiing tussen de zonnepanelen en het nieuwe gedeelte van het fietspad?
 - Er zijn twee verschillende delen: langs de boszone die grenst aan het fietspad wordt een zoom van 4m toegevoegd. Daardoor wordt de boszone dichter en ondoorzichtiger. Een tweede deel is nog in ontwikkeling. In overleg met gemeente Lanaken onderzoeken we of deze beplanting dicht genoeg is, en we zullen daar beplanting toevoegen als dat nodig is. Dat gebeurt in overleg met de Belgische collega's.
- Er komen, zoals is beloofd, geen bouwwerken hoger dan 2 meter?
 - Een belangrijk uitgangspunt bij de hoogte van bouwwerken is de (on)zichtbaarheid van de zonnepanelen en bouwwerken in zomer en winter. Deze dienen aan het oog onttrokken te worden door een wintergroene natuurlijke beplanting.
 - De panelen zullen onder 2,05m blijven. Van de overige bebouwing zijn alleen het inkoopstation en de transformatoren van enige afmeting. De grote daarvan is nog niet bekend.
 - In de concessie werd in eerste instantie een maximale hoogte van twee meter aangegeven maar dit bleek niet haalbaar. Hierdoor is in de nota van vragen en inlichtingen de eis aangepast naar een maximale hoogte van drie meter.
- Waarom wordt deze glas-glas constructie niet altijd gebruikt? Zijn de kosten hiervan significant hoger?
 - Glas-glas panelen zijn recent pas in opkomst. De kosten zijn nog wel hoger. Dit wordt doorgaans gecompenseerd door reflectie wat aan de onderkant van het paneel zorgt voor een hogere lichtopbrengst, maar als er sprake is van gras/groen onder de panelen is dit effect niet significant. De hoofdwinst is toch wat licht voor groen onder de panelen.
- Is het mogelijk om de getoonde slides per mail te ontvangen?
 - Ja, de slides zullen gedeeld worden op de website.
- Is participatie ook belastingtechnisch gunstig?
 - Helaas is investeren in groene projecten nog belastingtechnisch niet aftrekbaar. De opbrengst is echter wel duidelijk beter dan nu op de bank.

Vragen van deelnemers na de webinar

Via de mail heeft 1 inwoner aangegeven dat het niet lukte om deel te nemen aan de informatiesessie. We hebben uitgelegd dat de slides van de sessie op de website staan gepubliceerd en dat we vragen graag beantwoorden.

Een van de deelnemers heeft een paar vervolgvragen via de mail gesteld, deze zijn direct beantwoord door de projectontwikkelaar.

Publicatie van dit verslag

De presentatie en vragen en antwoorden zijn gedeeld op de website van Sunvest. Hierop heeft Sunvest geen commentaar ontvangen.